

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila a JUDr. Jaromíra Klepše ve věci

žalobce: **A. F. G. H. C.**
státní příslušník Chilské republiky
zastoupen advokátem JUDr. Jakubem Křížem, Ph.D.
sídlem Na Podkovce 281/10, 147 00 Praha 4

proti

žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 00 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované č. j. MV-38602-4/SO-2019 z 4. 4. 2019

takto:

- I. Rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců č. j. MV-38602-4/SO-2019 z 4. 4. 2019 **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 15 342 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce, advokáta JUDr. Jakuba Kříže, Ph.D.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a napadené rozhodnutí

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí, jímž žalovaná zamítla jeho odvolání a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové

a migrační politiky (dále jen „**ministerstvo**“) č. j. OAM-2837-18/TP-2018 z 30. 1. 2019. Tímto rozhodnutím byla podle § 75 odst. 1 písm. f) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, (dále jen „**zákon o pobytu cizinců**“), zamítnuta žalobcova žádost o povolení k trvalému pobytu, jelikož nepředložil doklad o zajištění prostředků k trvalému pobytu na území.

2. Žalovaná v napadeném rozhodnutí uvedla, že žalobce sice ke své žádosti z 27. 2. 2018 přiložil potvrzení vystavené svým zaměstnavatelem, Asociací pro podporu vzdělání, z.s., podle nějž žalobcova mzda v roce 2017 dosahovala 138 000 Kč, avšak nebyla z něj zřejmá výše čisté mzdy. Žalobce byl proto 9. 3. 2018 vyzván k doplnění žádosti o potvrzení výše čistých příjmů v předchozím čtvrtletí, což žalobce 6. 4. 2018 učinil. Ministerstvo však v řízení zjistilo, že 31. 3. 2018 žalobci skončila platnost povolení k dlouhodobému pobytu ve formě zaměstnanecké karty, o jehož prodloužení nepožádal. Jelikož v důsledku toho nebyl žádným způsobem upraven žalobcův pobyt na území, nemohl podle § 89 odst. 2 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, (dále jen „**zákon o zaměstnanosti**“) vykonávat závislou práci, a proto jej ministerstvo vyzvalo k doložení jiného dokladu, jenž prokáže dostatečnou výši, stálost a pravidelnost žalobcova příjmu. Žalobce však předložil pouze smlouvu o budoucí pracovní smlouvě uzavřenou se svým dřívějším zaměstnavatelem, jež byla podmíněna právě získáním pobytového oprávnění a která neprokazuje žalobcovy současné ani budoucí příjmy. Aktuální doklad o zajištění prostředků k trvalému pobytu na území je přitom povinnou náležitostí žádosti podle § 70 odst. 2 písm. d) ve spojení s § 71 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, bez níž nelze žádosti vyhovět. Žalovaný zdůraznil, že podle judikatury Nejvyššího správního soudu (dále jen „**NSS**“) je pro posouzení žádosti rozhodující skutkový a právní stav v době vydání rozhodnutí, a proto nelze přihlídnout k tomu, že v době podání žádosti byly podmínky pro její kladné vyřízení splněny. Žalobcovu námitku, podle níž nevěděl, že při podání žádosti o trvalý pobyt na rozdíl od žádosti o prodloužení dlouhodobého pobytu nenastává fikce pobytového oprávnění, odmítla žalovaná s tím, že neznalost zákona neomlouvá a žalobce mohl využít služeb advokátových. Nakonec žalovaná konstatovala, že v daném případě nebyla povinna zkoumat přiměřenost dopadů napadeného rozhodnutí, avšak dodala, že žalobci nebyl udělen zákaz pobytu na území a při splnění zákonných podmínek může požádat o udělení povolení k trvalému pobytu podle téhož ustanovení, popřípadě může znovu požádat o povolení k dlouhodobému pobytu ve formě zaměstnanecké karty.

II. Žaloba

3. Žalobce v žalobě namítl, že potvrzení o výši čistého příjmu vystavené zaměstnavatelem je pouze jedním ze způsobů, jimiž lze doložit příjem v požadované výši, neboť výčet obsažený v § 71 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je pouze demonstrativní. Zaměstnavatelovo potvrzení, podle nějž žalobce v roce 2017 obdržel mzdu 138 000 Kč, prokazovalo žalobcův příjem v požadované výši, ačkoli nebylo uvedeno, zda se jedná o mzdu čistou nebo hrubou (čistý příjem z hrubé mzdy 12 500 Kč by v roce 2018 činil 10 674 Kč, tedy o 7 264 Kč více než zákonná povinnost), a z pracovní smlouvy bylo zřejmé, že zaměstnavatel počítá s žalobcem i do budoucna. V této souvislosti žalobce také poukázal na rozpor mezi oběma rozhodnutími: zatímco ministerstvo požadovalo doložit úhrnný měsíční příjem ve výši 3 410 Kč, vycházejíc správně z potvrzení žalobcova zaměstnavatele o poskytnutí bezplatného ubytování žalobci, žalovaná požadovala bez bližšího odůvodnění prokázání příjmu ve výši 5 410 Kč. Kromě toho předložil žalobce také smlouvu o budoucí pracovní smlouvě, uzavřenou s tímž zaměstnavatelem, jenž se v ní zavázal uzavřít

s žalobcem po získání pobytového oprávnění pracovní smlouvu, a doklad prokazující zajištění bezplatného ubytování. Žalovaná však nebyla ochotna doklady dokazující žalobcovy příjmy akceptovat.

4. Žalobce připustil, že pochybil, když před uplynutím platnosti povolení k dlouhodobému pobytu nepožádal o jeho prodloužení, což jej spolu s průtahy v řízení dostalo do situace, ve které nemohl požadavkům na odstranění vad řízení – konkrétně předložení dokladu o aktuálních příjmech – vyhovět. Ani toto opomenutí však nemělo za následek, že by žalobce pobýval na území ČR neoprávněně, což nepopírá ani žalovaná. Žalobce zdůraznil, že pro posouzení žádosti je rozhodující splnění podmínek v době podání žádosti, což vyplývá ze směrnice Rady 2003/109/ES ze dne 25. 11. 2003 o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty, (dále jen „**Směrnice**“), konkrétně z jejího čl. 5 odst. 1 písm. a), čl. 9 a čl. 10. Tento závěr koresponduje také s rozsudkem NSS sp. zn. 9 Azs 95/2016, v němž jmenovaný soud naznal, že nestanoví-li zákon o pobytu cizince výslovně, že má být určitá skutečnost posuzována k datu vydání rozhodnutí, musí být zákon vykládán způsobem, jenž je nejbližší smyslu a cíli Směrnice. Žalobce dále odkázal na rozsudek NSS sp. zn. 5 Azs 234/2016, z něž vyplývá, že dojde-li k přetržení doby cizincova pobytu na území až v průběhu řízení o žádosti o povolení k trvalému pobytu, nemůže být žádost zamítnuta pouze z tohoto důvodu. K tomu v posuzované věci nepřímě došlo, jelikož žalobce v době vydání napadeného rozhodnutí nemohl předložit doklad o pravidelném příjmu právě proto, že nemohl být zaměstnán z důvodu přetržení doby pobytu na území. Nakonec žalobce namítl, že v důsledku napadeného rozhodnutí ztratil možnost po dobu alespoň pěti dalších let znovu žádat o trvalý pobyt, ačkoli v ČR žije již od roku 2011, ovládá plynně český jazyk, je zde zcela integrován, má zde silné sociální vazby, vždy řádně plnil své daňové povinnosti a má též dostatek prostředků k trvalému pobytu na území.

III. Vyjádření žalované a žalobcova replika

5. Žalovaná ve vyjádření k žalobě připustila, že ministerstvo nedodrželo lhůtu pro vydání rozhodnutí, nemá to však vliv na jeho zákonnost a žalobce nevyužil možnost podat nadřízenému orgánu návrh na opatření proti nečinnosti. Žalovaná dále uvedla, že nikdy nezpochybňovala nepřetržitost žalobcova pobytu na území ke dni podání žádosti, a podotkla, že jeho žádost nebyla zamítnuta z důvodu narušení nepřetržitosti pobytu, ale z důvodu nepředložení dokladu o zajištění prostředků k trvalému pobytu na území. Ve zbytku žalovaná stručně zopakovala argumenty obsažené již v napadeném rozhodnutí a navrhla, aby městský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
6. Žalobce v replice k vyjádření žalované uvedl, že se žalovaná nedostatečně vypořádala s namítanou potřebou eurokonformního výkladu Směrnice a i nadále odmítá přihlédnout ke skutečnosti, že žalobce pobýval na území ČR oprávněně. Žalovaná odmítla uznat žalobcem předložené doklady o výši jeho příjmů z toho důvodu, že žalobce podle jejího názoru nesplňoval podmínky pro zaměstnávání cizince podle § 89 odst. 2 zákona o zaměstnanosti. Tyto podmínky však žalobce splňoval: platné povolení k zaměstnání vydané krajskou pobočkou Úřadu práce vůbec nepotřeboval, neboť duchovní registrovaných církví mají z této povinnosti dle § 98 písm. r) zákona o zaměstnanosti výjimku, a povolením k pobytu žalobce disponoval, což uznala v napadeném rozhodnutí i žalovaná, když konstatovala, že mu nebyl udělen zákaz pobytu na území. Žalobce dodal, že je občanem Chilské republiky, tudíž je na něj třeba pohlížet v souladu s Protokolem

mezi vládou ČR a vládou Chilské republiky o podmínkách pro zrušení vízové povinnosti pro držitele platných cestovních dokladů sjednaný výměnou nót publikovanou pod č. 283/1996 Sb., platnou od 24. 10. 1996 (dále jen „**Protokol**“). Vzhledem k uvedenému žalobce setrval na svém procesním návrhu.

IV. Posouzení věci městským soudem

7. Městský soud nejprve shledal, že jsou splněny podmínky řízení, žaloba je přípustná, byla podána včas a osobou oprávněnou. Následně vycházejí ze skutkového a právního stavu, jenž zde byl v době vydání napadeného rozhodnutí, přezkoumal na základě podané žaloby napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „**s. ř. s.**“)], včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout z úřední povinnosti.
8. Městský soud rozhodl v souladu s § 51 s. ř. s. bez nařízení jednání, neboť žalobce v podání z 31. 1. 2020 odvolal svůj předchozí nesouhlas s tímto postupem a žalovaná s ním po poučení soudem nevyjádřila nesouhlas. Důvodem pro nařízení jednání nebyla ani potřeba dokazování, neboť veškeré potřebné listiny jsou obsaženy ve správním spisu, jímž se dokazování neprovádí (rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 Afs 8/2008 - 117 ze dne 29. 1. 2009, č. 2383/2011 Sb. NSS).
9. Spornou otázkou mezi účastníky je, zda žalobce k žádosti o povolení k trvalému pobytu předložil doklad o zajištění prostředků k trvalému pobytu na území, jak mu ukládal § 70 odst. 2 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Právě nesplnění této povinnosti bylo důvodem, proč byla žalobcova žádost podle § 75 odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců zamítnuta. Za „doklad o zajištění prostředků k trvalému pobytu na území“ se přitom podle § 71 odst. 1 zákona o pobytu cizinců považuje *„doklad prokazující, že příjem cizince je pravidelný a úhrnný měsíční příjem cizince a společně s ním posuzovaných osob pobývajících na území [§ 42c odst. 3 písm. c)] nebude nižší než součet částek životních minim) cizince a s ním společně posuzovaných osob a nejvyšší částky normativních nákladů na bydlení stanovených pro účely příspěvku na bydlení zvláštním právním předpisem) nebo částky, kterou cizinec prokáže jako částku skutečných odůvodněných nákladů vynakládaných na bydlení své a společně posuzovaných osob. [...] Příjem cizince lze prokázat zejména potvrzením zaměstnavatele o výši průměrného čistého měsíčního výdělku, jde-li o příjmy ze závislé činnosti, nebo rozhodnutím o stanovení daně z příjmů fyzických osob, jde-li o příjmy ze samostatné činnosti za poslední zdaňovací období.“* (Podtržení doplněno).
10. Naopak mezi účastníky není nejmenšího sporu o to, že žalobce splnil podmínku nepřetržitého pobytu na území alespoň po dobu pěti let, vyžadovanou § 68 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Tou se podle rozsudku NSS č. j. 9 Azs 95/2016 - 29 z 15. 6. 2016 – v návaznosti na bod č. 6 preambule Směrnice – rozumí „oprávněná fyzická přítomnost cizince na území“ (bod 34), konkrétněji „přítomnost cizince na území, kterou zákon předvídá a dovoluje (např. na základě vydaného platného povolení k pobytu“ (bod 35). Nepostačí tedy cizincova faktická přítomnost na území, ani to, že mu během takové přítomnosti nebyl uložen zákaz pobytu, nýbrž cizinec musí po uvedenou dobu disponovat pozitivním oprávněním ke svému pobytu. Splnění této podmínky se přitom posuzuje k datu podání žádosti, nikoli k datu rozhodnutí o ní. NSS k tomuto závěru dospěl v citovaném rozsudku eurokonformním výkladem zákona o pobytu cizinců s poukazem na čl. 4 odst. 1 Směrnice, podle nějž „[č]lenské státy přiznávají právní postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta státním příslušníkům třetích zemí, kteří bezprostředně před podáním příslušné žádosti pobývali oprávněně a nepřetržitě na jejich území po dobu pěti let.“ (Podtržení doplněno). Jelikož

přiznání statusu dlouhodobě pobývajícího rezidenta podmiňuje zákon o pobytu cizinců získáním trvalého pobytu, musí být i podmínky trvalého pobytu vykládány v souladu s požadavky Směrnice (bod 21 rozsudku). Takový výklad zákon o pobytu cizinců umožňuje, neboť výslovně nestanoví, že časová podmínka musí být splněna k datu rozhodnutí o žádosti (bod 36 rozsudku).

11. Právě řečené nijak nezpochybňuje platnost obecné zásady správního řízení, setrvale stvrzované správními soudy, podle níž správní orgány rozhodují podle skutkového a právního stavu v době vydání – svou povahou konstitutivního – rozhodnutí (rozsudek NSS č. j. 1 As 68/2008 - 126 ze 17. 12. 2008, publ. pod č. 1786/2009 Sb. NSS, a dále na př. rozsudky téhož soudu č. j. 1 As 24/2011 - 79 ze 7. 4. 2011, 7 Azs 29/2016 - 22 ze 17. 3. 2016, č. j. 9 As 362/2018 - 37 z 9. 1. 2019 nebo č. j. 10 Azs 374/2019 - 33 z 3. 6. 2020). Z této zásady ovšem existují výjimky, ať už výslovně upravené (u přezkumného řízení a obnovy řízení podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád) nebo dovozené výkladem jako ve shora popsáném případě.
12. Určením okamžiku, k němuž má být doloženo zajištění prostředků k trvalému pobytu na území, se NSS v rozsudku sp. zn. 9 Azs 95/2016 nijak nezabýval a výslovně není upraven ani v zákoně o pobytu cizinců, ani ve Směrnici. Podle jejího čl. 5 „[č]lenské státy požadují od státních příslušníků třetích zemí, aby prokázali, že pro potřeby vlastní a vyživovaných rodinných příslušníků mají a) stálé a pravidelné příjmy, které jsou dostatečné k zajištění jejich výživy a vyživy jejich rodinných příslušníků, aniž by využívali systému sociální podpory dotčeného členského státu. Členské státy posoudí tyto příjmy z hlediska jejich povahy a pravidelnosti a před podáním žádosti o přiznání právního postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta mohou přihlídnout k výši minimální mzdy a minimálního důchodu“. Recitál 7 Směrnice doplňuje, že „[k] získání právního postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta by měli státní příslušníci třetích zemí prokázat, že mají přiměřené příjmy a zdravotní pojištění, aby pro členský stát nepředstavovali zatížení.“ Jestliže smyslem této povinnosti žadatele o trvalý pobyt je doložit, že má stálý a pravidelný příjem, jenž bude po dobu jeho trvalého pobytu postačovat k výživě jeho samého (a případně též spolu s ním posuzovaných rodinných příslušníků), aby nepředstavoval pro sociální systém státu zatížení, pak je zřejmé, že tato podmínka vyhovění žádosti – na rozdíl od předcházejícího pobytu na území – směřuje do budoucna. Pokud žadatel zdroj takového příjmu v průběhu řízení o žádosti pozbyl a nový nezískal, zpravidla neposkytuje shora popsanou garanci stálého a pravidelného příjmu v dostatečné výši a podmínky pro přiznání trvalého pobytu nesplňuje. V tomto ohledu se zákon o pobytu cizinců od textu ani účelu Směrnice nijak neodchýlil. Opačný závěr nevyplývá podle názoru městského soudu ani z čl. 9 a 10 Směrnice, na které žalobce bez podrobnější argumentace odkazuje.
13. Městský soud tedy nesdílí žalobcův názor, podle něž stačilo doložit zajištění prostředků k trvalému pobytu na území k datu podání žádosti, avšak přesto přisvědčuje žalobci v tom, že tuto zákonnou podmínku splnil.
14. Na tomto místě je třeba poukázat na některé okolnosti řízení o žalobcově žádosti. Žalobce podal žádost o trvalý pobyt 28. 2. 2018, připojiv k ní mimo jiné pracovní smlouvu uzavřenou 27. 5. 2011 na dobu neurčitou s Asociací pro podporu vzdělání, z.s., IČO: 452 48 401, coby zaměstnavatelem, podle níž činí žalobcova mzda 10 000 Kč měsíčně; dva dodatky k této smlouvě, jež zvyšovaly žalobcovu mzdu na 11 500 Kč měsíčně (z 20. 12. 2016) a 12 500 Kč měsíčně (ze 14. 12. 2017); zároveň žalobce připojil „Potvrzení o vyplacené mzdě“ vystavené 7. 1. 2018 jeho zaměstnavatelem, podle něž žalobce „dostal od

naší společnosti v roce 2017 mzdu v celkové výši 138 000 Kč“, a prohlášení žalobcova zaměstnavatele z 25. 1. 2018, že poskytne žalobci ubytování za částku 2 000 Kč včetně veškerých poplatků.

15. Přípisem z 9. 3. 2018 ministerstvo vyzvalo žalobce k odstranění vad žádosti ve lhůtě 60 dnů, konkrétně k předložení 1) dokladu o zajištění prostředků k trvalému pobytu na území (s poučením, že je třeba doložit výši čistého příjmu, jenž bude dosahovat alespoň součtu částky životního minima a skutečných nákladů na bydlení) a 2) dokladu o požadované znalosti českého jazyka. Podáním ze 4. 4. 2018 žalobce doložil mimo jiné potvrzení od zaměstnavatele, podle nějž mu byla v roce 2017 vyplacena čistá mzda 138 000 Kč, v prosinci 2017 čistá mzda 11 500 Kč a v lednu 2018 čistá mzda 12 500 Kč. Přípisem z 6. 10. 2018 ministerstvo opětovně vyzvalo žalobce k předložení dokladu o zajištění prostředků k trvalému pobytu na území s tím, že podle Cizineckého informačního systému uplynula 31. 3. 2018 platnost žalobcova posledního pobytového oprávnění, tudíž není oprávněn vykonávat na území ČR závislou činnost a ministerstvo nemůže akceptovat jím dříve doložený příjem. Podáním z 22. 10. 2018 žalobce doložil mimo jiné smlouvu o budoucí pracovní smlouvě uzavřenou 24. 10. 2018 se svým někdejší zaměstnavatelem, jenž se v ní zavázal uzavřít se žalobcem do 30 dnů od žalobcovy výzvy pracovní smlouvu na dobu neurčitou se shodnou pracovní náplní a výší mzdy jako v dřívější pracovní smlouvě, a to za podmínky, že žalobce prokáže budoucímu zaměstnavateli platné pobytové oprávnění (bod 2.1). Podpisy obou stran na smlouvě byly úředně ověřeny, uzavřena byla na dobu určitou do 23. 10. 2021. Zároveň žalobce předložil potvrzení budoucího zaměstnavatele z 24. 10. 2018, že poskytne žalobci bezplatné ubytování na konkrétní adrese po celou dobu jeho pobytu na území ČR.
16. Způsoby prokázání cizincova pravidelného úhrnného měsíčního příjmu – jenž byl v žalobcově případě tvořen součtem částky životního minima jednotlivce (3 410 Kč) a částkou prokázaných skutečných nákladů na bydlení (v době podání žádosti 2 000 Kč, později 0 Kč) – jsou v § 71 odst. 1 zákona o pobytu cizinců vyjmenovány demonstrativně, jak je zřejmé z užití příslovce „zejména“ (shodně rozsudek zdejšího soudu č. j. 5A 80/2014 - 35 z 15. 9. 2017). Existenci požadovaného příjmu tedy může žadatel prokázat i jinak než zaměstnavatelským potvrzením o výši průměrného čistého měsíčního výdělku. V potvrzení o vyplacené mzdě ze 7. 1. 2018, jež žalobce připojil k žádosti, skutečně nebylo výslovně uvedeno, zda se jedná o mzdu hrubou nebo čistou. Vzhledem k výši požadovaného příjmu (5.410 Kč) to však nebylo rozhodující, jelikož i kdyby se jednalo o mzdu hrubou, nebo dokonce o mzdu „superhrubou“, zákonná podmínka by byla zcela zjevně splněna, jelikož žalobcova průměrná měsíční mzda v roce 2017 (11 500 Kč) činila více než dvojnásobek požadovaného příjmu. V době podání žádosti tedy žalobce dotčenou podmínku splňoval a její splnění prokázal.
17. Mezi účastníky není sporu o to, že žalobce nepožádal před 31. 3. 2018 o prodloužení dlouhodobého pobytu, a jelikož zákon o pobytu cizinců v případě podání žádosti o trvalý pobyt neobsahuje tzv. fikci pobytového oprávnění – jako je tomu dle § 47 odst. 4 zákona při podání žádosti o prodloužení dlouhodobého pobytu –, žalobcův pobyt nebyl po tomto datu žádným zákonným způsobem upraven. V důsledku toho nemohl být žalobce na území ČR zaměstnán, neboť jednou z podmínek pro přijetí cizince do zaměstnání je platné oprávnění k pobytu na území ČR (§ 89 odst. 2 zákona o zaměstnanosti), a doklady předložené žalobcem k žádosti proto již v době rozhodování ministerstva neprokazovaly, že žalobce bude disponovat stálým a pravidelným příjmem v potřebné výši i v budoucnu.

Otázka, zda musí žalobce před vznikem zaměstnaneckého poměru disponovat povolením krajské pobočky Úřadu práce, nebyla vzhledem k uvedenému pro rozhodnutí podstatná, proto žalovaná nepochybila, když se nezabývala žalobcovou argumentací, že toto povolení coby duchovní římskokatolické církve nepotřebuje. Městský soud podotýká, že k přetržení doby žalobcova oprávněného pobytu na území ČR po podání žádosti o povolení k trvalému pobytu skutečně došlo, avšak nikoli důsledkem napadeného rozhodnutí nebo v důsledku „zrušení“ žalobcova pobytového oprávnění, jak žalobce opakovaně naznačuje (mimo jiné i poukazem na Protokol), nýbrž 31. 3. 2018 uplynutím platnosti předchozího žalobcova pobytového oprávnění, o jehož prodloužení žalobce včas nepožádal. K tomu mimochodem došlo již několik měsíců před uplynutím lhůty pro vydání prvostupňového rozhodnutí, jejíž překročení tak nemá na zákonnost napadeného rozhodnutí žádný vliv (srov. rozsudek NSS č. j. 4 As 108/2013 - 69 z 30. 1. 2014, bod 25). Přetržení doby žalobcova pobytu na území ČR po zahájení správního řízení nicméně nemá na posouzení dané věci žádný vliv.

18. Žalobce totiž v žalobě uvedl, že v průběhu správního řízení předložil ministerstvu rovněž smlouvu o budoucí pracovní smlouvě (str. 2 a 3 žaloby), jež prokazovala jeho příjmy v budoucnu, a namítl, že žalovaný nebyl ochoten akceptovat doklady dokazující jeho příjmy (str. 4 žaloby). Ačkoli žalobce tuto argumentaci neoznačil výslovně jako žalobní bod, vyjádřil v žalobě nespokojenost s tím, že správní orgány při posuzování jeho žádosti nezohlednily jím předložené listiny, mezi nimiž uvedl i smlouvu o budoucí pracovní smlouvě, tudíž se o žalobní bod fakticky jednalo a městský soud se musel zabývat tím, zda lze za doklad o zajištění prostředků k trvalému pobytu na území považovat tuto smlouvu.
19. Smlouva o budoucí pracovní smlouvě, uzavřená podle § 1785 a § 2401 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „ObčZ“), ve spojení s § 33 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, předně není toliko „jakýmsi příslibem“, jak se domnívá žalovaná (str. 5 napadeného rozhodnutí), nýbrž právně závazným jednáním, na jehož základě se může žalobce ihned poté, co mu bude pravomocně přiznáno oprávnění k pobytu na území ČR, domáhat na budoucím zaměstnavateli uzavření pracovní smlouvy specifikovaného obsahu, a pokud by zaměstnavatel tuto povinnost do 30 dnů do doručení výzvy k uzavření pracovní smlouvy nesplnil, žalobce by se mohl u soudu úspěšně domáhat určení obsahu pracovní smlouvy a nahrazení projevu zaměstnavatelovy vůle při uzavření této smlouvy (§ 1787 odst. 1 ObčZ), jakož i náhrady škody způsobené porušením této smluvní povinnosti podle § 2913 ObčZ včetně ušlého zisku podle § 2952 ObčZ, jež by představovala mzda, kterou by byl žalobce pobíral, kdyby zaměstnavatel nebyl porušil povinnost pracovní smlouvu uzavřít (srov. na př. rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 3788/2019 z 27. 8. 2020).
20. V obecné rovině smlouvu o budoucí pracovní smlouvě, podle níž je uzavření budoucí pracovní smlouvy podmíněno ziskem pobytového oprávnění, nelze bez dalšího považovat za doklad o zajištění prostředků k trvalému pobytu na území ve smyslu § 70 odst. 2 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Je tomu tak jednak proto, že žádným způsobem nedokládá aktuální příjmy, nýbrž výlučně až příjmy po uzavření budoucí pracovní smlouvy na základě získání pobytového oprávnění, jednak proto, že si lze představit určité riziko jejího zneužití v případě shodného zájmu obou smluvních stran (na př. její uzavření tzv. na oko), jež je vyšší než v případě již existujícího pracovněprávního vztahu.
21. V projednávané věci však městský soud naznal, že předložená smlouva o budoucí pracovní smlouvě ve spojení s dalšími okolnostmi případu podmínky citovaného ustanovení splňuje. Jak již městský soud uvedl, žalobce v době podání žádosti v souladu se zákonem prokázal

dostatečnou výši, stálost a pravidelnost svého příjmu, a pokud by byl zároveň neopomněl požádat o prodloužení dlouhodobého pobytu, neboť se domníval, že fikce pobytu platí rovněž do doby pravomocného vyřízení žádosti o trvalý pobyt, byl by býval se svou žádostí zřejmě úspěšný. Ačkoli však žalobce měl uzavřenu pracovní smlouvu na dobu neurčitou, pravidelný příjem násobně převyšující ten požadovaný zákonem a zajištěné ubytování, dostal se v průběhu správního řízení v důsledku uplynutí platnosti předchozího pobytového oprávnění do neřešitelné situace: podmínkou pro získání nového pobytového oprávnění bylo pokračování jeho pracovního poměru, avšak podmínkou pro další pokračování pracovního poměru byl právě získání pobytového oprávnění. Jestliže žalobce za těchto okolností předložil platnou smlouvu o budoucí pracovní smlouvě, jejímž předmětem je závazek dosavadního zaměstnavatele k uzavření pracovní smlouvy na dobu neurčitou, s totožnou pracovní náplní a s totožnou výší mzdy, a jedinou podmínkou pro uzavření budoucí pracovní smlouvy je právě získání pobytového oprávnění, pak má městský soud za to, že žalobce s dostatečnou mírou jistoty prokázal, že má zajištěny prostředky k trvalému pobytu na území. To platí přesto, že žalobce v danou chvíli – po zániku předchozí pracovní smlouvy z důvodu uplynutí platnosti pobytového oprávnění a před uzavřením budoucí pracovní smlouvy – nebyl zaměstnán a nepobíral tedy mzdu; takovou podmínku ostatně zákon o pobytu cizinců nestanoví.

22. V posuzované věci se přitom neobjevily žádné náznaky účelovosti žalobcova jednání nebo snahy o obejití zákona. Žalobce pobývá na území ČR oprávněně od roku 2011, nemá žádný záznam v rejstříku trestů, po celou dobu byl zaměstnán na tomtéž pracovním místě u téhož zaměstnavatele, jenž s ním uzavřel rovněž smlouvu o budoucí pracovní smlouvě s úředně ověřenými podpisy, a předložil potvrzení vystavené Prelaturou Svatého Kříže a Opus Dei v České republice, podle něž je žalobce katolickým knězem, což koresponduje s jeho pracovní činností podle pracovní smlouvy.

V. Závěr a náklady řízení

23. Městský soud shrnuje, že žalobce splnil povinnost podle § 70 odst. 2 písm. d) zákona o pobytu cizinců, neboť předložil smlouvu o budoucí pracovní smlouvě, která ve spojení s dalšími shora uvedenými okolnostmi v tomto konkrétním případě představuje doklad o zajištění prostředků k trvalému pobytu na území ve smyslu citovaného ustanovení. Žalobní námitka, že žalovaná tento doklad pominula, je důvodná, proto městský soud zrušil napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s. ř. s. pro nezákonnost a věc vrátil žalované podle § 78 odst. 4 s. ř. s. k dalšímu řízení. V něm žalovaná opětovně posoudí splnění podmínek pro rozhodnutí o žalobcově žádosti, jsouc přitom vázána správním názorem soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
24. O náhradě nákladů řízení rozhodl městský soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce měl ve věci plný úspěch, proto má proti žalované právo na náhradu nákladů řízení, jež sestávají ze zaplaceného soudního poplatku za žalobu ve výši 3 000 Kč a z nákladů zastoupení advokátem. Jejich výši určil městský soud v souladu s vyhláškou č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném ke dni provedení jednotlivých úkonů, a jsou tvořeny odměnou za tři úkony právní služby po 3 100 Kč – převzetí a přípravu zastoupení, sepsání žaloby, sepsání repliky [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d)], paušální náhradou hotových výdajů 300 Kč za každý z těchto úkonů (§ 13 odst. 3) a částkou 2 142 Kč, odpovídající dani z přidané hodnoty v sazbě 21 %, neboť společnost Lexius advokáti s.r.o., IČO: 046 66 933,

jejímž je žalobcův zástupce společníkem, je registrována k placení DPH (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Žalobcovy náklady zastoupení advokátem tak činí 12 342 Kč a náklady řízení celkem 15 342 Kč, a žalovaný je povinen nahradit je žalobci v přiměřené lhůtě k rukám jeho zástupce (§ 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 9. února 2021

JUDr. Ing. Viera Horčicová
předsedkyně senátu

